

บทที่ 3

การกำหนดความผิดมูลฐานเกี่ยวกับการฟอกเงินของต่างประเทศ

แนวคิดในการกำหนดความผิดมูลฐานของประเทศต่าง ๆ นั้น จะมีที่มาที่แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้แล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นผลสืบเนื่องมาจากบทบาทของอาชญากรรมทางการเงิน โดยเฉพาะกระบวนการในการสร้างรายได้จากอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ที่สำคัญ อันได้แก่ ขบวนการค้ายาเสพติด การหลบเลี่ยงภาษี การก่อการร้าย รวมตลอดถึงการประกอบอาชญากรรมที่เป็นความผิดอาญาและนำรายได้มหาศาลมาเข้าสู่กระบวนการฟอกเงินในระบบของสถาบันการเงินต่าง ๆ ในตลาดการเงินซึ่งนอกเหนือจากความต้องการที่จะแสดงว่าเป็นเงินที่ได้มาอย่างถูกต้อง อีกทั้งในบางกรณียังก่อให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้นมาจากกระบวนการในการฟอกเงิน จึงทำให้เกิดแนวคิดที่จะยับยั้งการกระทำดังกล่าว โดยวิธีการสืบหาแหล่งที่มาของเงินหรือทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำความผิด (Identification) หรือการทำให้เงินหรือทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน (Civil Forfeiture) หรือความคิดในเรื่องการให้อำนาจรัฐในการยึดหรืออายัดเงินหรือทรัพย์สินนั้น (Seizure) แต่อย่างไรก็ตาม รายได้และกำไรของเงินหรือทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำความผิดมีจำนวนมากขึ้นเท่าไร ความสลับซับซ้อนของกระบวนการในการฟอกเงินก็ยิ่งมีมากขึ้น อันเป็นผลให้การสืบหาแหล่งที่มาของเงินและทรัพย์สินก็ยิ่งสลับซับซ้อนเพิ่มมากขึ้นอีกเช่นกัน จึงทำให้รัฐต้องออกบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวกับการฟอกเงินออกมาใช้บังคับ¹ โดยการออกบทบัญญัติที่เป็นความผิดมูลฐานขึ้นใช้บังคับแตกต่างกันไป ในที่นี้จะขอกล่าวถึงการกำหนดความผิดมูลฐานของบางประเทศเท่านั้น ซึ่งได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ฮังการี และประเทศไต้หวัน โดยจะนำมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับประเทศไทยในบทต่อไป

---

¹ สุทธิชัย จิตรวานิช, “กฎหมายเกี่ยวกับการฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกา,” ตุลพาห เล่ม 4 ปีที่ 42 (ตุลาคม-ธันวาคม 2538) : 151-152.

3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

ในการศึกษากฎหมายที่เป็นความผิดมูลฐานเกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงินนั้น ประเทศสหรัฐอเมริกานี้ ถือได้ว่าเป็นต้นตำรับของแนวคิดในเรื่องการให้มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการฟอกเงินขึ้นในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก² ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงิน³ มีดังนี้ คือ

3.1.1 Federal Crimes and Criminal Procedure

มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. การกระทำหรือพยายามกระทำการ
  - สนับสนุน ช่วยเหลือในการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเงิน
  - ปกปิด ซ่อนเร้นในการกระทำผิด
  - หลีกเลี่ยงไม่รายงานการโอนเงิน

โทษ ปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญสหรัฐ หรือสองเท่าของมูลค่าของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องแต่จำนวนไหนจะมากกว่า หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ

---

² เรื่องเดียวกัน, หน้า 152.

³ ศูนย์บริการข้อมูลและกฎหมาย, การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน, เอกสารเผยแพร่ลำดับที่ 1 สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สิงหาคม 2537, หน้า 28-29. อ้างถึง วริศรา ภูษมภู, อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการลักลอบการค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988 ศึกษาเฉพาะกรณี : ข้อตกลงระหว่างประเทศในการปราบปรามการฟอกเงิน (วิทยานิพนธ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2541, หน้า 26-28. และไชยยศ เหมะรัชตะ, “กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน.” วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 16 ฉบับที่ 2 (เมษายน 2539) : 13.

2. กระทำหรือพยายามนำเข้าหรือนำออก Monetary Instrument (เหรียญหรือเงินตราของสหรัฐอเมริกาหรือของประเทศอื่น เช็คเดินทาง เช็คส่วนตัว เช็คธนาคาร ตั๋วเงิน เป็นต้น)

โทษ ปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญ หรือสองเท่าของมูลค่านั้น
 สุดแต่จำนวนไหนจะสูงกว่ากัน หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

3. ทั้งข้อ 1 และข้อ 2 ต้องรับผิดทางแพ่งไม่เกินมูลค่าของทรัพย์สิน
 นั้น หรือไม่เกิน 10,000 เหรียญสหรัฐ

จากสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ อาจกล่าวได้ว่าเป็นบทบัญญัติ
 ที่มีลักษณะเป็นบทกำหนดโทษเพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการเงิน รวมถึงการ
 นำเข้าหรือนำออกเงินหรือตั๋วเงิน ฯลฯ โดยเฉพาะซึ่งยังไม่ใช้เป็นข้อบ่งชี้ของความผิด
 มูลฐานอย่างชัดเจน

3.1.2 Bank Secrecy Act 1970 (BSA)

ระหว่างช่วงสุดท้ายระหว่างปี 1960-1970 นั้น รัฐบาลสหรัฐ
 อเมริกาได้ให้ความสนใจต่อการใช้บัญชีลับของธนาคารของชาวอเมริกันในเรื่องที่
 เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย จึงได้ออกกฎหมายฉบับนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ
 ต้องการพิสูจน์ทราบแหล่งที่มาของเงิน ปริมาณเงิน และความเคลื่อนไหวของกระแสการ
 เงินที่นำเข้าหรือออกนอกประเทศ หรือที่ฝากไว้ในธนาคารหรือสถาบันการเงิน เพื่อช่วย
 ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถตรวจสอบและสืบสวนผู้กระทำผิดกฎหมายอาญา
 กฎหมายภาษีอากร และกฎหมายอื่น ๆ ทั้งนี้ เนื่องจากมีบางประเทศได้ออกกฎหมาย
 คุ้มครองความลับทางธนาคาร โดยถือว่าข้อมูลของธนาคารเป็นความลับ ธนาคารไม่
 สามารถเปิดเผยข้อมูลในบัญชีของลูกค้าได้ การเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตถือเป็น
 ความผิดอาญา เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาจึงไม่ได้รับความร่วมมือจากธนาคาร
 ต่างประเทศในการสืบสวนพฤติกรรมผู้ฝ่าฝืนกฎหมายโดยเฉพาะการหลีกเลี่ยงภาษี
 และการค้ายาเสพติด ซึ่งมีการนำเงินที่ได้มาโดยมิชอบไปฝากในบัญชีลับของธนาคาร
 ต่างประเทศ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้พยายามแก้ไขปัญหานี้ภายในประเทศเองโดยการเสนอ

ร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม ค.ศ. 1969 และเข้าสู่การพิจารณาของสภาคองเกรส เมื่อวันที่ 6 เมษายน ค.ศ. 1970 และได้มีการประกาศใช้กฎหมายฉบับนี้เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม ค.ศ. 1970⁴

กฎหมาย Bank Secrecy Act ได้กำหนดมาตรการการติดตามการฝากเงินผ่านทางสถาบันการเงิน⁵ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้⁶

1. กำหนดให้สถาบันการเงินต้องรู้จักลูกค้าที่มาติดต่อทำธุรกรรมกันหรือผ่านสถาบันการเงินโดยลูกค้าต้องแสดงตนและที่อยู่จริง ไม่อนุญาตให้มีการเปิดบัญชีโดยมีการใช้ชื่อปลอมหรือใช้นามแฝง

2. กำหนดให้สถาบันการเงินจัดทำและเก็บรักษาบันทึกข้อมูลทางการเงินไว้เป็นเวลา 5 ปี ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเป็นไปตามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนด (31 U.S.C. มาตรา 5318 (3))

3. กำหนดให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินรวมทั้งบุคคลธรรมดา รายงานข้อมูลทางการเงินประเภทต่าง ๆ ต่อหน่วยงานของรัฐ ได้แก่

3.1 กำหนดให้สถาบันการเงินภายในประเทศรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงิน การรับเงิน การโอนเงิน (หรือตราสารทางการเงินอื่น ๆ ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด) ซึ่งมีจำนวนตามที่กฎหมายกำหนด คือ เกินกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐขึ้นไป (31 U.S.C. มาตรา 5313 (a))

3.2 กำหนดให้บุคคลใดหรือตัวแทนหรือผู้รับฝากเงินรายงานการนำเงินหรือตราสารทางการเงิน ซึ่งมีจำนวนเกินกว่า 10,000 เหรียญสหรัฐขึ้นไปเข้ามาหรือออกนอกสหรัฐ (31 U.S.C. มาตรา 5316)

---

⁴ U.S. Department of Justice, Investigation and Prosecution of Illegal Money Laundering : A Guide to the Bank Secrecy Act (Drug Enforcement Administration, 1983), pp.1-2.

⁵ เมธี กุศลสร้าง, กฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับบทบาทและภาระหน้าที่ของสถาบันการเงิน, หน้า 85-94.

⁶ U.S. Department of Justice, Investigation and Prosecution of Illegal Money Laundering : A Guide to the Bank Secrecy Act, pp.34-58.

3.3 กำหนดให้บุคคลที่อยู่ภายใต้กฎหมายสหรัฐอเมริกา รายงานธุรกรรม หรือความสัมพันธ์ที่มีต่อสถาบันการเงินในต่างประเทศ ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังกำหนด (31 U.S.C.มาตรา 5314 (a))

3.4 กำหนดให้มีการกระจายข้อมูลทางการเงิน โดยให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการคลังมีอำนาจในการกระจายข้อมูลรายงานประเภทต่าง ๆ ให้กับหน่วยอื่น ๆ เพื่อใช้ในการสืบสวนดำเนินคดีอาญาและคดีภาษีอากร ข้อมูลที่ได้รับนี้จะต้องเก็บรักษาไว้ เป็นความลับ และเปิดเผยให้กับบุคคลที่นำไปใช้ประโยชน์ในทางราชการเกี่ยวกับการ สืบสวนดำเนินคดี (31 U.S.C.มาตรา 5319)

3.5 กำหนดให้ธนาคาร หรือสถาบันการเงินจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิด ความเข้าใจในข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้ลูกค้าแสดงตน การจัดทำบันทึกการรายงาน ข้อมูลทางการเงิน รวมทั้งการให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ

3.6 มีบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา

ความรับผิดทางแพ่ง

กรณีสถาบันการเงินภายในประเทศ รวมทั้งหุ้นส่วนผู้จัดการ พนักงาน หรือ ลูกจ้างของสถาบันการเงินจงใจฝ่าฝืนกฎหมาย หรือระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมาย (ยกเว้นกรณีฝ่าฝืน 31 U.S.C. มาตรา 5314, มาตรา 5315) จะถูกปรับมากกว่า จำนวนเงินที่เกี่ยวข้องกับธุรกรรม (ไม่เกิน 100,000 เหรียญสหรัฐ) หรือปรับ 25,000 เหรียญสหรัฐ (31 U.S.C. มาตรา 5312 (a)(1))

ความรับผิดทางอาญา

ผู้ใดเจตนาฝ่าฝืนกฎหมายหรือระเบียบที่ออกภายใต้กฎหมาย (ยกเว้นกรณี 31 U.S.C. มาตรา 5315) จะถูกปรับไม่เกิน 250,000 เหรียญสหรัฐ หรือจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ (31 U.S.C.มาตรา 5322 (a))

ในกรณีที่จำเลยกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ (ยกเว้นกรณี 31 U.S.C. มาตรา 5315) พร้อมกับกระทำความผิดกฎหมายอื่น ๆ ของสหรัฐอเมริกาด้วย หรือ เป็นประเภทหนึ่งของการกระทำความผิดเกี่ยวกับธุรกรรมที่มีจำนวนเกินกว่า 100,000 เหรียญสหรัฐ ภายในระยะเวลา 12 เดือน ผู้กระทำความผิดจะถูกปรับไม่เกิน 500,000 เหรียญสหรัฐ หรือจำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ (31 U.S.C. มาตรา 5322 (b))

จากสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้ อาจกล่าวได้ว่าจัดเป็นความผิดมูลฐานเกี่ยวกับความลับของทางธนาคารโดยเฉพาะซึ่งมีที่มาจากการไม่ได้รับความร่วมมือจากธนาคารต่างประเทศในการสืบสวนพฤติการณ์ของผู้ฝ่าฝืนกฎหมายของชาวอเมริกันที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย ซึ่งการที่หมวด 2 ระบุว่า ธนาคารและสถาบันการเงินอื่น ๆ จะต้องเก็บข้อมูลทางการเงินบางประเภทเป็นระยะเวลา 5 ปี โดยการเก็บข้อมูลเหล่านั้น ทางรัฐสภาเชื่อว่าจะได้รับประโยชน์ต่อการสืบสวนการดำเนินคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมภาษี และกฎระเบียบต่าง ๆ โดยสมมติฐานนี้อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่รัฐสภาพบว่า “การต่อสู้ต่ออาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยมาตรการที่เหมาะสมและถูกต้องในการเก็บข้อมูลของสถาบันการเงิน” และการที่รัฐตรากฎหมายฉบับนี้เพื่อเป็นการคุ้มครองตรวจสอบการฝากเงินยังสถาบันการเงิน พร้อมทั้งกำหนดบทลงโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา และเพื่อช่วยเหลือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องในการสกัดกั้นและสืบสวนเกี่ยวกับเรื่องความลับของทางธนาคารดังกล่าว⁷

3.1.3 Money Laundering Control Act 1986 (MLCA)

เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม ค.ศ.1986 ประธานาธิบดี Reagan ได้ประกาศใช้กฎหมาย Anti-Drug Act of 1986 ส่วน H ของตอน 1 ของกฎหมายดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในนามว่า “กฎหมายควบคุมการฟอกเงิน” (Money Laundering Control Act of 1986 หรือ MLCA) ซึ่งประกาศใช้ฐานความผิดใหม่เพื่อต่อต้านอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ โดยสภาองเกรส (Congress) มีวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็นกฎหมายกำหนดความผิดมูลฐานเพื่อควบคุมการฟอกเงิน ซึ่งได้กำหนดห้ามการเกี่ยวข้องในการฟอกเงินในลักษณะกว้าง ๆ ของการโอนเงินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยผู้กระทำนั้นต้องมีเจตนาที่จะสนับสนุนการกระทำที่มีขอบด้วยกฎหมายหรือรู้ว่าการโอนเงินนั้นได้กระทำไปโดยมีเจตนาที่จะปกปิดแหล่งที่มาหรือเจ้าของเงินหรือการควบคุมเงินหรือหลบเลี่ยงการรายงานการโอนเงิน นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ยังเน้นเจตนาในใจของผู้กระทำความผิด ดังนั้น ขอบเขตของกฎหมายฉบับนี้จึงใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไปและสถาบันการเงินสำหรับการโอนรายได้อันมีขอบด้วยกฎหมาย มีดังต่อไปนี้

⁷ Bank Secrecy Act A3

1. ความผิดมูลฐานที่กำหนดใน 18 U.S.C. มาตรา 1961 (1) (RICO) ยกเว้นบทที่ 31 เรื่องการไม่รายงานการโอนเงินไปต่างประเทศ ได้แก่

- ความผิดเกี่ยวกับสินบน
- ความผิดเกี่ยวกับการลักขโมยการขนส่งระหว่างมลรัฐ
- ความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็ก
- ความผิดเกี่ยวกับการลักขโมยยานพาหนะ
- ความผิดเกี่ยวกับการนำเข้ายาเสพติด รวมถึงความผิดเกี่ยวกับการ

ประกอบอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ความผิดลักษณะเฉพาะที่กำหนดใน 18 U.S.C. มาตรา 1956 (1996)

- ความผิดเกี่ยวกับการแสดงข้อความเท็จ
- ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนส่งสินค้าหนีภาษี
- ความผิดเกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าจากเขตศุลกากร
- ความผิดเกี่ยวกับการละเมิดทางอาญาเกี่ยวกับลิขสิทธิ์
- ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบขนส่งสินค้าเถื่อนทางอากาศ
- ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายควบคุมการส่งออกการใช้จ่าย
- ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายควบคุมการส่งออกอาวุธ
- ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายการจัดการส่งออก
- ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจในภาวะฉุกเฉิน

ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

- ความผิดเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมการค้ากับชนชาติศัตรู

3. การฝ่าฝืนกฎหมายที่ไม่ได้ระบุไว้เฉพาะเจาะจงเป็นประการอื่น

ความผิดบางประเภทที่ไม่ได้ระบุและถือได้ว่าเป็นความผิดมูลฐาน ถ้ามีส่วนเกี่ยวข้องกับ “การนำเข้าที่ฝ่าฝืนกฎหมาย” ภายใต้ 18 U.S.C. มาตรา 545 (1996) เช่น การบริการหรือการจำหน่ายสินค้า ปลอมแปลง กฎหมายห้ามการนำเข้าสัตว์ การขนส่งระหว่างมลรัฐซึ่งทรัพย์สินที่ถูกลักมา

4. นอกจากนี้ กฎหมายฉบับนี้ยังได้กำหนดคำจำกัดความของ “การกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย” ในมาตรา 1956 (c)(7) ดังนี้ คือ

Specified Unlawful Activity (การกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายที่กำหนดไว้)

คำนิยาม Specified Unlawful Activity ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 1956

(c)(7) ดังนี้

(A) การกระทำความผิดหรือกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความผิดตามข้อหาที่กำหนดไว้ในมาตรา 1961 (1) ของตอนนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นกำหนดไว้ภายใต้พระราชบัญญัติเงินตราและการรายงานการโอนเงินต่างประเทศ

(B) ไซ้บังคับแก่การโอนเงินซึ่งเกิดขึ้นทั้งหมดหรือบางส่วนภายในประเทศสหรัฐอเมริกา ความผิดต่อรัฐต่างประเทศซึ่งเกี่ยวกับเรื่องการผลิต และการนำเข้าสินค้า การขาย จำหน่ายสารเสพติดตามพระราชบัญญัติควบคุมสารเสพติด

(C) การกระทำความผิด ๑ หรือการกระทำซึ่งก่อให้เกิดการประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง ดังคำนิยามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติควบคุมสารเสพติด มาตรา 408 หรือ

(D) การกระทำความผิดข้อหาต่าง ๆ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 152 (เกี่ยวเนื่องกับการซ่อนเร้นทรัพย์สิน การอ้างสิทธิเรียกร้องและสาบานตัวที่เป็นเท็จ การให้สินบน มาตรา 215 (เกี่ยวเนื่องกับการให้ค่าคอมมิชชั่นหรือของขวัญในการขอกู้ยืม) มาตรา 500 ถึง 503 (เกี่ยวเนื่องกับความผิดฐานปลอมแปลง) มาตรา 511 (เกี่ยวเนื่องกับความมั่นคงของรัฐและความมั่นคงส่วนบุคคล) มาตรา 543 (เกี่ยวเนื่องกับการนำสินค้าหนีภาษีเข้าไปในสหรัฐ) มาตรา 641 (เกี่ยวเนื่องกับการเงินเพื่อสาธารณประโยชน์ ทรัพย์สินหรือหลักฐานการรายงาน) มาตรา 656 (เกี่ยวเนื่องกับการลักทรัพย์ ยักยอก การกระทำที่ผิดวัตถุประสงค์ โดยพนักงานธนาคารหรือลูกจ้าง) มาตรา 666 (เกี่ยวเนื่องกับการลักหรือให้สินบนในการเสนอโปรแกรมเพื่อรับเงินอุดหนุนจากมลรัฐ) มาตรา 793, 794 หรือ 798 (เกี่ยวเนื่องกับการจารกรรม) มาตรา 875 (เกี่ยวเนื่องกับการคมนาคมภายในรัฐ) มาตรา 1201 (เกี่ยวเนื่องกับการลักพาตัว) มาตรา 1203 (เกี่ยวเนื่องกับการจับตัวประกัน) มาตรา 1344 (เกี่ยวเนื่องกับการฉ้อโกงธนาคาร) หรือมาตรา 2113 หรือมาตรา 2114 (เกี่ยวเนื่องกับธนาคารและการปล้นทรัพย์หรือลักทรัพย์ในการให้บริการสาธารณะ) ของตอนนี้ มาตรา 38 ของพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกซึ่งอาวุธ (22 U.S.C.2778) มาตรา 2 (เกี่ยวเนื่องกับการลงโทษทางอาญา) ตามพระราชบัญญัติการบริหารการส่งออก ค.ศ. 1979 (50 U.S.C. App. 2401) มาตรา 203 (เกี่ยวเนื่องกับมาตรการบังคับทางอาญา) ตามพระราชบัญญัติอำนาจในภาวะฉุกเฉินทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ) หรือมาตรา 3 (เกี่ยวด้วยการกระทำผิดในทางอาญา) ตามพระราชบัญญัติการค้ากับชาติที่เป็นศัตรู (50 U.S.C. App. 3)

จากคำนิยามของ “การกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายที่กำหนดไว้” (Specified Unlawful Activity) จึงเห็นได้ว่ามาตรา 1956 มีความเชื่อมโยงกับมาตรา 1961 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ป้องกันการกระทำมิชอบโดยมิได้กำหนดการทำความผิดเป็นฐานความผิดแต่เพียงฐานใดฐานหนึ่ง แต่นำเอาความผิดหลาย ๆ ฐานมารวมเข้าเป็น “แบบแผนของการประกอบกรรมมิชอบ” เพื่อที่จะได้ตัวผู้บงการในการทำความผิดแต่ละฐานที่แท้จริงมาลงโทษ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นผล และจากการศึกษารวบรวมพบว่าความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสหรัฐอเมริกา ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ประมาณ 130 ความผิดมูลฐาน โดยการพิจารณาฐานความผิดจากความผิดที่เงินเป็นปัจจัยสำคัญ คือ ความผิดทางเศรษฐกิจและผลร้ายของความผิดดังกล่าว จะมีส่วนทำลายสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนมนุษยชาติ⁸

อย่างไรก็ตาม Money Laundering Control Act 1986 นี้ แม้จะได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้เป็นจำนวนมากและได้กำหนดลักษณะของการโอนเงินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยผู้กระทำนั้นต้องมีเจตนาที่จะสนับสนุนการกระทำที่มิชอบด้วยกฎหมาย หรือรู้ว่าการโอนเงินนั้นได้กระทำไปโดยมีเจตนาที่จะปกปิดแหล่งที่มาหรือเจ้าของเงินหรือการควบคุมเงินหรือหลบเลี่ยงการรายงานการโอนเงินก็ตาม แต่กฎหมายฉบับนี้ยังได้เน้นเรื่องเจตนาในใจของผู้กระทำความผิดดังที่ได้กล่าวแล้วแต่ต้น ซึ่งประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) ซึ่งเกิดจากการอพยพของชาวอังกฤษ ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ 17 และหลังจากที่ได้อพยพเข้ามา ก็ได้นำวัฒนธรรมและกฎหมายของอังกฤษเข้ามาด้วยและนำมาใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายคอมมอนลอว์ ดังนั้น มลรัฐต่าง ๆ โดยส่วนมากได้เริ่มโดยมีกฎหมายระบบคอมมอนลอว์มาเป็นพื้นฐานในการใช้บังคับ⁹

⁸ จรัญ ภักดีธนากุล, บันทึกการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. .... สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 10 วันที่ 13 พฤศจิกายน 2540

⁹ Wayne R. LaFave and Austin W. Scott, Jr., Handbook on Criminal Law (St. Paul, Minn : West Publishing Co., 1972), p.60 and Edward Eldefonso and Alanr Coffey, Criminal Law (New York : Harper & Raw Publishers Inc., 1981), p.9.

เพราะฉะนั้น การกระทำที่จะเป็นเหตุให้บุคคลต้องรับผิดและรับโทษจึงต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของความผิดตามระบบกฎหมายคอมมอนลอร์ด้วย โดยจะต้องประกอบด้วย การกระทำที่ละเมิดต่อกฎหมายหรือการกระทำที่แสดงออกภายนอกนั้น ผิดกฎหมาย (actus reus) และจะต้องมีส่วนของจิตใจที่ถูกดำเนินได้ ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบภายในอันเป็นองค์ประกอบทางจิตใจ คือ mens rea นั้นเอง¹⁰

ตัวอย่างเช่น ตามมาตรา 1956 (a) (1) ห้ามการเป็นธุระในการโอนเงินซึ่งเกี่ยวกับรายได้ของการประกอบอาชญากรรม ไม่ว่าจะเจตนาสนับสนุนการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมายหรือด้วยรู้เห็นเป็นใจว่าการโอนเงินได้ทำไปเพื่อ

1. ปกปิดเงินที่ได้มา (ปกปิดตัวบุคคลผู้เป็นเจ้าของเงินที่แท้จริง, การควบคุมการเงิน, ที่มาของเงิน ฯลฯ) หรือ
2. เพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานเกี่ยวกับการโอนเงิน

วรรคสองของมาตรา 1956 ห้ามการเป็นเครื่องมือในการโอนเงินในทางการค้าต่างประเทศโดยเจตนาหรือเจตจำนงเช่นเดียวกัน

จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบความผิดของมาตรานี้ แบ่งได้ 2 ส่วน คือ ส่วนรู้ (Knowledge) และส่วนของการกระทำ (Conduct)¹¹ ซึ่งมาตรา 1956 มีกรอบที่กว้างขวางครอบคลุมการกระทำในเชิงพาณิชย์ซึ่งเกี่ยวข้องกับรายได้ของการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมายโดยไม่จำกัดจำนวน

จากการศึกษาความผิดมูลฐานของกฎหมายฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า มีกฎหมายที่สำคัญในการกำหนดความผิดมูลฐาน 3 ฉบับ แต่ Federal Crimes and Criminal Procedure นั้น อาจกล่าวได้ว่ามีลักษณะเป็นบทกำหนดโทษซึ่งไม่บ่งชี้ความผิดมูลฐานอย่างชัดเจน แต่สำหรับกฎหมาย Bank

---

¹⁰ Richard Card, Criminal Law, Twelfth edition (London : Butterworths, 1992), p.49.

¹¹ ปิยะพันธ์ สารากรวิริรักษ์. การกำหนดความผิดอาญฐานเกี่ยวกับการฟอกเงิน, หน้า 56-60.

Secrecy Act 1970 (BSA) และกฎหมาย Money Laundering Control Act of 1986 (MLCA) ทั้ง 2 ฉบับนี้ อาจกล่าวได้ว่าได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ โดยเฉพาะ BSA ได้ออกกฎหมายโดยรัฐได้มีเจตจำนง (Will) เพื่อพิสูจน์ทราบแหล่งที่มาของเงิน ปริมาณและความเคลื่อนไหวของกระแสการเงินที่นำเข้าหรือออกนอกประเทศ โดยความผิดมูลฐานของกฎหมายฉบับนี้ก็คือ กฎหมายเกี่ยวกับความลับของทางธนาคารโดยเฉพาะเจาะจง ส่วน MLCA รัฐจะไม่ออกกฎหมายโดยเฉพาะเจาะจงเพื่อเน้นเรื่องหนึ่งเรื่องใด แต่จะกำหนดความผิดมูลฐานในลักษณะกว้าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องของการโอนเงินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยผู้กระทำนั้นต้องมีเจตนาที่จะสนับสนุนการกระทำที่มีขอบด้วยกฎหมาย หรือรู้ว่าการโอนเงินได้กระทำโดยมีเจตนาที่จะปกปิดแหล่งที่มาหรือเจ้าของเงินหรือการควบคุมการเงินหรือหลบเลี่ยงการรายงานการโอนเงินตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

อย่างไรก็ตาม MLCA ก็ได้มุ่งเน้นถึงเจตนาในใจของผู้กระทำความผิดและโดยเฉพาะตาม 18 U.S.C. มาตรา 1956 (a)(1) ต้องพิสูจน์ให้ได้มากกว่าเหตุอันควรสงสัยคือ

1. เจตนาที่จะสนับสนุนการดำเนินงานของการประกอบอาชญากรรม
2. รู้ว่าการโอนเงินนั้นมีเจตจำนงที่จะปกปิดทั้งหมดหรือบางส่วนของรายได้ซึ่งมีที่มาเกี่ยวเนื่องกับการกระทำผิดกฎหมาย
3. รู้ว่าการโอนนั้นเจตนาจะปกปิดหรือหลีกเลี่ยงการรายงานการโอนเงินตามกฎหมายสหรัฐอเมริกาหรือมลรัฐ¹²

ตัวอย่างในคดี United States V. Premises Known as 2639 Meeting House ศาลพิพากษาว่าทรัพย์สินที่ซื้อมาด้วยสัดส่วนจากรายได้เกี่ยวกับการค้ายาเสพติดเป็นทรัพย์สินที่ต้องริบ เป็นการขยายบทบัญญัติให้ครอบคลุมถึงรูปแบบที่เปลี่ยนไปของเงินที่มาจากยาเสพติด

---

¹² U.S. Dept. of Justice, pp.8-25.

อย่างไรก็ดีตาม MLCA เป็นหน้าที่ของรัฐที่ต้องพิสูจน์ Mens Rea ดังกล่าว แต่ทั้งนี้ การกำหนดความผิดมูลฐานเกี่ยวกับกฎหมายฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเป็นการกำหนดความผิดมูลฐานที่มีพื้นฐานมาจากอาชญากรรมทางการเงินแทบทั้งสิ้น โดยเฉพาะกระบวนการในการสร้างรายได้จากอาชญากรรมที่สำคัญคือ ยาเสพติด การหลบเลี่ยงภาษี การก่อการร้าย รวมตลอดถึงการประกอบธุรกิจที่ผิดกฎหมายอย่างต่อเนื่อง การกระทำความผิดอาญาที่รัฐได้กำหนดไว้รวมตลอดถึงความผิดมูลฐานที่รัฐเห็นว่าเป็นภัยหรือคุกคามและเกี่ยวข้องทางการเงิน ซึ่งความผิดที่รัฐกำหนดนั้นจะเห็นได้ชัดเจนว่าส่วนใหญ่จะทำในรูปของขบวนการขนาดใหญ่และมีลักษณะที่สลับซับซ้อนยากต่อการตรวจสอบ จึงได้ออกกฎหมายในลักษณะดังกล่าวนี้

3.2 ประเทศออสเตรเลีย

ประเทศออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีศูนย์กลางทางการเงินที่เจริญก้าวหน้าประเทศหนึ่งของโลก¹³ โดยเฉพาะโครงสร้างขอบเขตทางการเงินและสภาพภูมิศาสตร์เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมที่ผู้กระทำความผิดมักนำเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดดังกล่าวนี้ไปใช้จ่าย หรือทำการเปลี่ยนสภาพเพื่อปกปิดการกระทำความผิด และเพื่อหาผลประโยชน์เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลออสเตรเลียจึงได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินเพื่อใช้บังคับ รวมทั้งให้มีอำนาจในการปราบปรามการค้าเฮโรอีน การค้าของเถื่อน องค์กรยาเสพติดซึ่งมาจากจีน เข้าสู่ออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา¹⁴ ทั้งนี้ ได้มีการออกกฎหมาย Customs Act ขึ้นเป็นฉบับแรกเมื่อปี ค.ศ. 1901 และประเทศออสเตรียยังได้พัฒนาให้เป็นประเทศผู้นำเป็นตัวอย่างในการที่จะควบคุมการแพร่หลายของการฟอกเงินไปยังประเทศต่าง ๆ โดยการออกกฎหมายผ่านทั้งกฎหมายภายในประเทศและผ่านทางรัฐบาลออสเตรเลีย ทั้งนี้ ได้เข้าเป็นสมาชิกขององค์กร FATF และยังได้ให้สัตยาบันต่อการประชุมยาเสพติดขององค์การสหประชาชาติ (UN Narcotics Convention) ในปี ค.ศ. 1992 รวมทั้งได้ร่วมมือกับองค์กรระหว่าง

¹³ ไชยยศ เหมะรัชตะ. มาตรการทางกฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน. หน้า 50.

¹⁴ Fletcher N. Baldwin, Jr. and Robert J. Munro, Money Laundering Asset Forfeiture and International Financial Crimes (Oceana Publications, Inc., 1993), p.3.

ประเทศต่าง ๆ อีกหลายองค์กร ซึ่งในปี ค.ศ. 1987 ประเทศออสเตรเลียได้ผ่านกฎหมายที่เกี่ยวกับการ กระทำคามผิด (The Proceeds of Crime Act) ซึ่งทำให้เป็นประเทศแรกในเอเชียที่มีกฎหมายยึดทรัพย์ประกาศใช้ และทำให้การกระทำคามผิดฐานฟอกเงินเป็นความผิดอาญา¹⁵ โดยประเทศออสเตรเลียได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินมียุ่ด้วยกัน 4 ฉบับ โดยฉบับแรก ได้แก่

3.2.1 Customs Act 1901

กฎหมายฉบับนี้ออกมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้รัฐมีอำนาจยึดรายได้ มีที่มาจากกาการซื้อขายยาเสพติด ไม่ว่าจะรายได้นั้นจะเป็นเงินสด เช็ค หรือทรัพย์สินก็ตาม (ตามมาตรา 229 A) รวมทั้งให้อำนาจศาลในการสั่งปรับได้สูงเท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับจากการซื้อขายยาเสพติด (มาตรา 243) อย่างไรก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ก็ได้กำหนดไว้ชัดเจนถึงความผิดมูลฐานที่เกี่ยวกับยาเสพติดโดยตรง เพียงแต่ตรากฎหมายเพื่อรองรับในการป้องกันและปราบปรามการค้ายาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์ในการให้อำนาจรัฐเพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดังกล่าว

3.2.2 Proceeds of Crime Act 1987

ได้กำหนดหลักเกณฑ์ คือ

(1) ให้อำนาจศาลสั่งยึดทรัพย์สินที่ใช้หรือเกี่ยวกับการกระทำ ความผิด

(2) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถขออำนาจศาล สั่งให้สถาบันการเงิน ส่งข้อมูลของบุคคลใดให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจนั้นเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยหรือเชื่อว่าข้อมูล ซึ่งอยู่ที่สถาบันการเงินนั้น แสดงว่าบุคคลนั้นกำลังหรือกำลังจะกระทำหรือเกี่ยวข้องกับ การกระทำคามผิดข้อหาขั้นรุนแรง (Serious offence) อันได้แก่ การค้ายาเสพติด การ ร่วมกันฉ้อโกง (Organized fraud) การเลียงภาษีและการฟอกเงิน หรือแสดงว่าบุคคลนั้น ได้รับหรือกำลังจะได้รับผลประโยชน์ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการกระทำคามผิด

(3) ให้สถาบันการเงินต้องทำการเก็บรักษาหลักฐานธุรกรรมทาง การเงิน (Finance transaction document) ไว้อย่างน้อย 7 ปี

¹⁵ Ibid., p.3.

(4) ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสามารถขอหมายค้นจากศาลได้ หรือให้ขอหมายค้นจากศาลโดยทางโทรศัพท์ได้ ในกรณีมีเหตุเร่งด่วน หากเจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าผู้ใดมีทรัพย์สินซึ่งได้มาจากการกระทำความผิด (Tainted Property) ไว้ในครอบครอง

(5) บทกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำการฟอกเงิน ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นบุคคลธรรมดา ปรับไม่เกิน 200,000 เหรียญ หรือจำคุกไม่เกิน 20 ปี หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ให้ปรับไม่เกิน 600,000 เหรียญ

จะเห็นได้ว่า ตามกฎหมาย Proceeds of Crime Act 1987 ก็มีได้กำหนดเกี่ยวกับความผิดมูลฐานในการกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่ได้กำหนดถึงการให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้แก่ ศาล สภิติยุติธรรม เจ้าหน้าที่ตำรวจ พร้อมทั้งได้กำหนดบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล รวมทั้งกำหนดโทษแก่บุคคลที่พยายามช่วยเหลือ ยุยง จัดหา ยักย้ายถ่ายเททรัพย์สิน ช่วยผู้กระทำความผิดให้พ้นจากการถูกลงโทษด้วย

อย่างไรก็ดี กฎหมายฉบับนี้ก็ได้มีการยกตัวอย่างของการกระทำความผิดข้อหาขั้นรุนแรง (serious offence) อันได้แก่ การค้ายาเสพติด การร่วมกันฉ้อโกง ซึ่งทำเป็นขบวนการฟอกเงินและการเลี่ยงภาษี จึงอาจกล่าวได้ว่าความผิดมูลฐานของการฟอกเงินตามกฎหมายฉบับนี้ คือ การกระทำความผิดข้อหาขั้นรุนแรงโดยเคลื่อนกลืนไปกับมาตรการการให้อำนาจของรัฐในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น

3.2.3 Financial Transaction Report Act 1988

กฎหมายฉบับนี้เดิมเรียกว่า The Cash Transaction Report Act 1988 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 1988 โดยมีวัตถุประสงค์และหลักการครอบคลุมถึงธุรกรรมเกี่ยวกับการเงินทุกประเภท ไม่จำกัดเฉพาะทรัพย์สินในลักษณะที่เป็นเงินสดเท่านั้น¹⁶ และมีเจตนารมณ์เพื่อเป็นเครื่องมือเจ้าหน้าที่ของรัฐในการสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดต่าง ๆ เช่น การหลีกเลี่ยงภาษี การกระทำความผิดตามกฎหมายหุ้นส่วนบริษัท การฟอกเงินจากการค้ายาเสพติด และจากองค์กรอาชญากรรม เป็นต้น และได้เปลี่ยนชื่อจาก The Cash Transaction Report Act 1988 (CTT Act)

¹⁶ AUSTRAC 1992 : 6

มาเป็น The Finance Transaction Report Act 1988 (FTR Act) เนื่องจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติกฎหมาย โดยกำหนดให้ธนาคารหรือสถาบันการเงินมีหน้าที่รายงานคำสั่งการโอนเงินระหว่างประเทศ และเป็นหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งเรียกว่า “Australian Transaction Reports and Analysis Centre (Austrac)”

กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้อำนาจรัฐในการสืบสวนเกี่ยวกับการทำธุรกรรมทางการเงินทั้งในและนอกประเทศทุกประเภทพร้อมกับช่วยรัฐในการสืบสวนสอบสวนโดยไม่มีการมุ่งเน้นหรือกำหนด ความผิดมูลฐานในการกำหนดความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแต่อย่างใด

3.2.4 Telecommunications Act 1991

กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถขอหมายศาลเพื่อดักฟังทางโทรศัพท์ได้เฉพาะในคดีที่สำคัญ ๆ เช่น คดีฆาตกรรม ยาเสพติด การลักพาตัว การหลอกลวงภาษา Serious Fraud หรือ Serious Revenue เป็นต้น โดยกฎหมายฉบับนี้จึงเป็นกฎหมายที่สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐในการปฏิบัติงานเพื่อตรวจสอบหาข้อมูลและป้องกัน พร้อมทั้งรับทราบข้อมูลที่จำเป็นในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเช่นกัน

จากการศึกษากฎหมายทั้ง 4 ฉบับ ของประเทศออสเตรเลียดังกล่าว จะเห็นได้ว่า กฎหมายของประเทศออสเตรเลียส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นไปในด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินโดยการออกกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นส่วนใหญ่ มิได้มุ่งเน้นถึงการกำหนดลักษณะหรือความผิดของอาชญากรรม แต่ก็ยังมีข้อสังเกตว่า กฎหมายของประเทศออสเตรเลียได้กำหนดถึงการกระทำความผิดที่เป็นข้อหารุนแรง (serious offence) พร้อมทั้งมีการยกฐานความผิด คือ การค้ายาเสพติด การเลียงภาษา เป็นต้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ความผิดมูลฐานของประเทศออสเตรเลียจึงหมายถึงความผิดที่เป็นลักษณะการกระทำความผิดข้อหารุนแรง แต่ก็ไม่ได้กำหนดโดยเฉพาะเจาะจง เพียงแต่กำหนดไว้ในลักษณะครอบคลุมกว้าง ๆ แต่ทั้งนี้ ก็ต้องดูความผิดในลักษณะที่เป็นข้อหารุนแรงตามที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้กำหนดไว้ด้วยเช่นกัน ซึ่งประเทศออสเตรเลียอาจถือได้ว่าได้ปฏิบัติตามแนวทางของการประชุมเวียนนา (Vienna Convention) นั้นเอง¹⁷

¹⁷ AUSTRAC, PAPER 2, 1994.

3.3 ฮองกง

ตามประวัติศาสตร์ของประเทศจีน (China) แต่เดิมฮองกงเป็นส่วนหนึ่งของประเทศจีน ซึ่งมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีพระมหากษัตริย์ คือ องค์จักรพรรดิเป็นประมุขสูงสุดในการปกครองประเทศ ต่อมาได้มีชนชาติต่าง ๆ ในประเทศยุโรปได้เดินทางมาติดต่อค้าขาย จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1842 (พ.ศ. 2385) ได้มีการสู้รบกันเกิดขึ้นระหว่างประเทศอังกฤษกับประเทศจีน ซึ่งเรียกว่า “สงครามฝิ่น” โดยการสู้รบครั้งนั้นประเทศอังกฤษได้รับชัยชนะ จึงได้มีการทำสนธิสัญญาขึ้นเรียกว่า สนธิสัญญานานกิง โดยประเทศจีนต้องยอมยกเกาะฮองกงให้แก่ประเทศอังกฤษ และอีก 18 ปีต่อมาในปี ค.ศ. 1860 (พ.ศ. 2403) ได้เกิดความขัดแย้งขึ้นอีกระหว่างประเทศอังกฤษและประเทศจีน มีการนำไปสู่การลงนามในสนธิสัญญาปักกิ่ง โดยประเทศจีนต้องยกแหลมเกาลูนและเกาะซ่างสลักหินให้แก่อังกฤษอีก จนกระทั่งต่อมาได้มีอนุสัญญาปี ค.ศ. 1898 (พ.ศ. 2441) ประเทศจีนได้ตกลงให้เช่าเกาะฮองกงดินแดนใหม่ให้แก่ประเทศอังกฤษเป็นระยะเวลา 99 ปี เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 1898 (พ.ศ. 2441) และประเทศอังกฤษได้ส่งขุนนางมาปกครองเกาะฮองกงตลอดมา

ภายหลังจากประเทศอังกฤษได้เกาะฮองกงเป็นอาณานิคมแล้ว ในช่วงปี ค.ศ. 1842 (พ.ศ. 2385) ประเทศอังกฤษก็นำระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) ของประเทศอังกฤษเข้ามาใช้ในเกาะฮองกงตลอดมา¹⁸ จนกระทั่งเมื่อประเทศจีนซึ่งปัจจุบันเป็นสาธารณรัฐประชาชนจีน (The people Republic of China) ได้รับอำนาจอธิปไตยเหนือเกาะฮองกงโดยได้รับกลับคืนมา เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2540 ฮองกงจึงกลายเป็นพื้นที่การปกครองพิเศษของสาธารณรัฐประชาชนจีน (HK SAR) ตามมาตรา 31 แห่งรัฐธรรมนูญจีนจนกระทั่งปัจจุบัน

---

¹⁸ Dobinson, Ian and Roebuck, Derek, Introduction to law in the Hong Kong SAR (London : Sweet & Maxwell, 1996)

ในส่วนของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในช่วงที่เกาะฮ่องกงยังคงเป็นอาณานิคมของประเทศอังกฤษนั้น ได้มีความเจริญรุ่งเรืองในการเป็นผู้นำศูนย์กลางทางการเงินด้วยนโยบายของรัฐซึ่งได้เข้าแทรกแซงที่ละเล็กที่ละน้อยเกี่ยวกับการติดต่อทางการเงินและธุรกิจ ซึ่งเกาะฮ่องกงนี้เป็นแหล่งการลงทุนทางธุรกิจและทำให้มีอาชญากรรมทางการเงินเกิดขึ้นมากมายในการดำเนินการนำเงินที่ผิดกฎหมาย (the amount of “black” or illegal money) ผ่านทางเกาะฮ่องกง¹⁹ โดยก่อนปี ค.ศ. 1989 ยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือต่อต้านการฟอกเงินออกมาแต่อย่างใด จนกระทั่งเมื่อวันที่ 1 กันยายน 1989 ฮ่องกงได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการฟอกเงินขึ้นมาฉบับแรก เรียกว่า กฎหมายว่าด้วยการลักลอบค้ายาเสพติด (ริบทรัพย์สิน) ค.ศ. 1989 (Drug Trafficking (Recovery of Proceeds) Ordinance 1989) ซึ่งวัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ คือ เพื่อให้อำนาจรัฐในการติดตามและริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด และเพื่อกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการสนับสนุนผู้อื่นในการปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด (ความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน)

ซึ่งตามมาตรา 2 ของกฎหมายฉบับนี้ บัญญัติว่า (มาตรา 2)

1. การลักลอบค้ายาเสพติด หมายความว่า การกระทำหรือการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างหนึ่งอย่างใด อันเป็นความผิดตามบัญญัติ 1 ท้ายกฎหมายฉบับนี้ (ยกเว้นความผิดตามมาตรา 25 (1) ไม่ว่าจะกระทำในหรือนอกฮ่องกง

การลักลอบค้ายาเสพติดยังให้หมายรวมถึงการทำนิติกรรมหรือการมีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันเป็นการอำนวยความสะดวกในการปกปิดหรือคุ้มครองทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด หรือนำทรัพย์สินดังกล่าวไปเป็นหลักประกันการเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้อื่น หรือนำทรัพย์สินดังกล่าวไปลงทุนเพื่อแสวงหากำไรให้แก่ผู้อื่น

2. ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้ายาเสพติด หมายความว่าถึง

- (a) ความผิดใด ๆ ตามที่ระบุไว้ในบัญญัติ 1 ท้ายกฎหมายฉบับนี้
- (b) การสมคบกันกระทำความผิด
- (c) การใช้ให้ผู้อื่นกระทำความผิด

¹⁹ Delegates Report Hongkong 8-9 December, 1997.

(d) การพยายามกระทำความผิด

(e) การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำในการกระทำ

ความผิด

ความผิดตามที่ระบุไว้ในบัญชี 1 ท้ายกฎหมายฉบับนี้ ประกอบด้วยความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาอันตรายที่เกี่ยวกับการลักลอบค้ายาเสพติด การผลิตยาเสพติด การจัดหายาเสพติด หรือการครอบครองเพื่อการลักลอบค้ายาเสพติด ฯลฯ และความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการลักลอบค้ายาเสพติด (ริบทรัพย์สิน) ที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้อื่นในการปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด (ความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน)

จะเห็นได้ว่า ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้ายาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฮ่องกง ซึ่งได้ปรากฏขึ้นเป็นกฎหมายฉบับแรกโดยไม่มีการบัญญัติความผิดอื่นๆ ที่มีโทษทางอาญาแต่อย่างใด โดยกฎหมายฉบับนี้ได้เน้นในเรื่องของการปราบปรามการค้ายาเสพติด²⁰ เท่านั้น ต่อมาเมื่อวันที่ 2 กันยายน 1994 ฮ่องกงได้ออกกฎหมายเพิ่มในความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน โดยรวมความผิดที่เกี่ยวกับการกระทำที่อาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้ (indictable) ซึ่งรวมไปถึงการกระทำอาชญากรรมเกือบทั้งหมด โดยต่อมาได้มีการออกกฎหมายซึ่งเรียกว่ากฎหมายว่าด้วยองค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมร้ายแรง ค.ศ. 1995 (Organized and Serious Crimes Ordinance 1995) และได้เริ่มใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 1994 เป็นต้นมา ตามกฎหมายฉบับนี้มีส่วนของบางมาตราอื่น ๆ ได้มีการใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 1995 ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ได้มีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเพิ่มอำนาจสืบสวนสอบสวนการกระทำอันเป็นองค์กรอาชญากรรมและความผิดอื่นที่ร้ายแรง
2. เพื่อให้อำนาจริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา (Proceeds of crime)
3. เพื่อกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดบางประเภท และ

---

²⁰ Seow Iain, How Hong Kong combats money laundering International Commercial Litigation, Monetary Authority of Hong Kong, July/August 1996, pp.34-38.

4. เพื่อกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการกระทำการช่วยเหลือผู้อื่นในการปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา (ความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา)

ทั้งนี้ หากพิจารณาตามบทนิยามตามมาตรา 2 ที่บัญญัติว่า

1. การกระทำความผิดอันเป็นองค์ประกอบอาชญากรรม หมายความว่า การกระทำความผิดที่ระบุไว้ในบัญชี 1 ซึ่ง
  - 1.1 เป็นการกระทำของกลุ่มอั้งยี่โดยตรง หรือ
  - 1.2 เกี่ยวข้องกับการกระทำร่วมกันของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เพื่อกระทำความผิดที่ระบุไว้ในบัญชี 1 ตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป โดยมีการวางแผนและการจัดการอย่างชัดเจน หรือ
  - 1.3 เป็นการกระทำโดยบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีการวางแผนและการจัดการอย่างชัดเจน และเกี่ยวข้องกับ
    - ก. การฆ่าบุคคลใด ๆ หรือพยายามกระทำการดังกล่าว
    - ข. การทำให้บุคคลใด ๆ ได้รับความอันตรายแก่กายหรือจิตใจอย่างสาหัส หรือพยายามกระทำการดังกล่าว หรือ
    - ค. การทำให้บุคคลใด ๆ สูญเสียอิสรภาพอย่างหนัก
2. ความผิดที่ระบุ (ความผิดร้ายแรง) หมายความว่า
  - 2.1 ความผิดใด ๆ ที่ระบุไว้ในบัญชี 1 หรือบัญชี 2
  - 2.2 การสมคบกันกระทำความผิดดังกล่าว
  - 2.3 การพยายามกระทำความผิดดังกล่าว และ
  - 2.4 การสนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา หรือคำแนะนำ ในการกระทำความผิดดังกล่าว
3. ความผิดที่ระบุไว้ในบัญชี 1 (ความผิดอันเป็นองค์ประกอบอาชญากรรมและอาชญากรรมร้ายแรง) หมายถึง ความผิดในกรณีดังต่อไปนี้

ความผิดตามกฎหมาย Common Law ได้แก่

  - 3.1 การฆาตกรรม
  - 3.2 การลักพาตัว
  - 3.3 การหลบเลี่ยงโทษจำคุก
  - 3.4 การสมคบกันใช้กระบวนการยุติธรรมในทางที่มีชอบ

ความผิดตามกฎหมายนิติบัญญัติ ได้แก่

  - 3.5 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการนำเข้าและส่งออก
  - 3.6 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

3.7 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยยาอันตราย (Dangerous Drugs Ordinance) ฐานกระทำการลักลอบค้ายาเสพติด หรือฐานผลิตยาเสพติด

3.8 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน

3.9 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการสมาคม

3.10 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการให้กู้ยืมเงิน

3.11 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรม

3.12 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการลักทรัพย์

3.13 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประทุษร้าย

3.14 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืนและเครื่องกระสุน

3.15 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการลักลอบค้ายาเสพติด

(ริบทรัพย์สิน) มาตรา 25 (1) และ

3.16 ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยองค์การอาชญากรรมและอาชญากรรมร้ายแรง มาตรา 25 (1)

ความผิดที่ระบุไว้ในบัญชี 1 ยังขยายความรวมถึงความผิด ดังต่อไปนี้

ก. การสมคบกันกระทำความผิด

ข. การยุยงส่งเสริมให้ผู้อื่นกระทำความผิด

ค. การพยายามกระทำความผิด และ

ง. การสนับสนุนหรือช่วยเหลือในการกระทำความผิด

4. ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด หมายความว่า

4.1 เงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ ที่ผู้นั้นได้รับจากการกระทำความผิด และ

4.2 ทรัพย์สินอื่นที่ได้มาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าว ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

มูลค่าของทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ได้แก่ มูลค่ารวมของเงินหรือทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว และทรัพย์สินอื่นที่เปลี่ยนแปลงสภาพ

5. ทรัพย์สินที่ได้มาจากความผิดอันเป็นองค์การอาชญากรรม หมายความว่า

5.1 เงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ ที่ผู้นั้นได้รับจากความผิดอันเป็นองค์การอาชญากรรม ไม่ว่าจะครั้งเดียวหรือหลายครั้ง และ

5.2 ทรัพย์สินอื่นที่ได้มาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าว ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม

6. ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ ผู้ที่ได้รับเงิน หรือทรัพย์สิน หรือประโยชน์ใด ๆ จากการกระทำความผิดที่ระบุหรือจากการกระทำอันเป็นองค์ประกอบอาชญากรรม ถือว่าได้รับผลประโยชน์จากการกระทำความผิดนั้น หรือจากการกระทำอันเป็นองค์ประกอบอาชญากรรม

7. กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับกับทรัพย์สินใด ๆ ทั้งที่ตั้งอยู่ในและนอกฮ่องกง

8. กฎหมายฉบับนี้มีผลใช้บังคับย้อนหลังกับอาชญากรรมร้ายแรงและการกระทำอันเป็นองค์ประกอบอาชญากรรม ที่ได้กระทำก่อนวันที่เริ่มใช้บังคับกฎหมาย ยกเว้นการกระทำความผิดตามมาตรา 25 (ความผิดฐานฟอกเงิน) และมาตรา 25 A (ความผิดฐานไม่รายงานธุรกรรมที่ต้องสงสัย)

และพิจารณาความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 25 และความผิดเกี่ยวกับการรายงานธุรกรรมที่ต้องสงสัย ที่บัญญัติไว้ในมาตรา 25 A ซึ่งบัญญัติว่า

ความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน

มาตรา 25 การกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินซึ่งตนรู้หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด

(1) ภายใต้บังคับแห่งมาตรา 25 A ผู้ที่กระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินโดยรู้หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ผู้นั้นกระทำความผิดตามมาตรานี้

(2) ในการพิจารณาคดีความผิดตามอนุมาตรา (1) ให้จำเลยมีหน้าที่พิสูจน์ว่า

(a) ตนตั้งใจที่จะเปิดเผยแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในเรื่องที่ตนรู้หรือมีเหตุสงสัย หรือในเรื่องที่ระบุไว้ในมาตรา 25 A (1) ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์กับการกระทำที่ฝ่าฝืนตามอนุมาตรา (1) และ

(b) มีเหตุผลอันสมควรที่ไม่อาจเปิดเผยตามมาตรา 25 A (2) ได้

(3) ผู้กระทำความผิดตามอนุมาตรา (1) ต้องระวางโทษ

(a) ในคดีที่คณะลูกขุนวินิจฉัย ปรับ 5,000,000 ดอลลาร์ฮ่องกง และจำคุก 14 ปี

(b) ในคดีที่ไม่มีคณะลูกขุนวินิจฉัย ปรับ 500,000 ดอลลาร์ฮ่องกง และจำคุก 3 ปี

การกระทำที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หมายความว่า

1. การรับหรือได้มาซึ่งทรัพย์สิน
2. การปกปิดหรืออำพรางทรัพย์สิน (ไม่ว่าโดยการซ่อนเร้นหรืออำพราง ลักษณะที่แท้จริง แหล่งที่มา แหล่งที่ตั้ง การจำหน่าย การยกย้าย หรือการได้ซึ่งกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน)
3. การจำหน่ายหรือแปรสภาพทรัพย์สิน
4. การนำทรัพย์สินเข้าหรือออกนอกฮ่องกง หรือ
5. การใช้ทรัพย์สินค้ำประกันการกู้ยืมเงิน หรือใช้เป็นทรัพย์สินประกัน (ไม่ว่า โดยการจำนอง จำน่า หรือโดยทางอื่น)

การรายงานธุรกรรมที่ต้องสงสัย

มาตรา 25 A การเปิดเผยในเรื่องที่ตนรู้หรือมีเหตุสงสัยว่าทรัพย์สินนั้นเป็น ทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด หรือได้ใช้หรือมีไว้เพื่อใช้ในการลักลอบค้า ยาเสพติด

- (1) ในกรณีที่ผู้ใดได้รู้หรือมีเหตุสงสัยว่าทรัพย์สินรายใด
  - (a) เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติดทั้งหมดหรือ บางส่วน ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือ
  - (b) ได้ใช้ในการลักลอบค้ายาเสพติด หรือ
  - (c) มีไว้เพื่อใช้ในการลักลอบค้ายาเสพติด ผู้นั้นจะต้องเปิดเผยแก่ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในเรื่องที่ตนรู้หรือมีเหตุสงสัย พร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุนในทันทีที่ถึง เวลาอันสมควร
- (2) ผู้ที่ได้เปิดเผยตามอนุมาตรา (1) หากกระทำการใด ๆ อันฝ่าฝืนมาตรา 25 (1) (ไม่ว่าก่อนหรือภายหลังการเปิดเผย) ผู้นั้นจะไม่มีผิดตามมาตรา 25 (1) หาก
  - (a) การเปิดเผยได้กระทำก่อนหน้าที่ผู้นั้นจะกระทำการดังกล่าว โดย เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้ให้ความยินยอมแล้ว หรือ
  - (b) การเปิดเผยได้กระทำ
    - (i) ภายหลังที่ผู้นั้นได้กระทำการดังกล่าว
    - (ii) โดยความประสงค์ของผู้นั้นเอง และ
    - (iii) ในทันทีที่ถึงเวลาอันสมควร

- (3) การเปิดเผยตามอนุมาตรา (1)
- (a) จะไม่ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามในการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งกำหนดไว้ในสัญญา ข้อบังคับใด ๆ กฎวิชาชีพ หรือข้อบัญญัติอย่างอื่น
- (b) จะไม่ทำให้ผู้เปิดเผยต้องรับผิดชอบในความเสียหายใด อันเกิดขึ้นจาก
- (i) การเปิดเผย หรือ
- (ii) การกระทำหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับทรัพย์สิน อันเป็นผลจากการแจ้งดังกล่าว
- (4) ฯลฯ
- (5) ผู้ที่รู้หรือมีเหตุสงสัยว่ามีการเปิดเผยตามอนุมาตรา (1) หากได้กระทำการเปิดเผยแก่บุคคลอื่นอันอาจจะกระทบต่อการสอบสวนในภายหลัง ผู้นั้นกระทำความผิดตามอนุมาตรานี้
- (6) ในการพิจารณาคดีความผิดตามอนุมาตรา (5) จำเลยมีหน้าที่ต้องพิสูจน์ว่า
- (a) ตนไม่รู้หรือไม่มีเหตุสงสัยว่า การเปิดเผยดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่ออนุมาตรา (5) หรือ
- (b) ตนมีอำนาจตามกฎหมายหรือมีเหตุผลอันสมควรในการเปิดเผยดังกล่าว
- (7) ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนอนุมาตรา (1) จะต้องระวางโทษปรับจำนวนหนึ่ง (ในระดับ 5) และระวางโทษจำคุก 3 เดือน
- (8) ผู้ที่กระทำการฝ่าฝืนอนุมาตรา (5) จะต้องระวางโทษ
- (a) ในคดีที่คณะลูกขุนได้วินิจฉัย ปรับจำนวน 500,000 ดอลลาร์ฮ่องกง และจำคุก 3 ปี
- (b) ในคดีที่ไม่มีคณะลูกขุนวินิจฉัย ปรับจำนวนหนึ่ง (ในระดับ 6) และจำคุก 1 ปี

สามารถกล่าวได้ว่า บทนิยามตามมาตรา 2 นี้ เป็นลักษณะของการกระทำที่เป็นกลุ่มอัยย์หรือเป็นบุคคลหรือคณะบุคคลที่ร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และได้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในบัญชี 1 และบัญชี 2 ซึ่งบัญชี 1 รวมถึงความผิดทางอาญาดตามกฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) และความผิดตามกฎหมายนิติบัญญัติ ที่กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดขึ้นโดยให้คำนิยามดังกล่าว ปัญหาว่าความผิดตามกฎหมายคอมมอนลอว์ เช่น ความผิดฐานการฆาตกรรม การลักพาตัว การลักทรัพย์ หรือความผิดตามกฎหมายนิติบัญญัติ เช่น ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน ถือได้ว่าเป็นความผิดมูลฐานตามแนวของกฎหมายฮ่องกงหรือไม่ ซึ่งจากการศึกษาดังกล่าวอาจกล่าวได้ว่า ฐานความผิดที่มีโทษทางอาญาตามกฎหมายคอมมอนลอว์หรือฐานความผิดตามกฎหมายนิติบัญญัติโดยสาระสำคัญแล้วเป็นเพียงองค์ประกอบส่วนหนึ่งเท่านั้น ไม่อาจเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ เว้นแต่จะมีรูปแบบลักษณะของการกระทำที่มีลักษณะเป็นองค์ประกอบอาชญากรรมตามที่พินยาม มาตรา 2 บัญญัติไว้

ส่วนตามมาตรา 25 ซึ่งเป็นการกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินซึ่งตนรู้หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ตามพินยาม มาตรา 2 ข้อ 8 ได้ยกเว้นการกระทำความผิดตามมาตรา 25 ไว้ จะเห็นได้ว่า ตามมาตรา 25 เป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามของฮ่องกง ซึ่งฐานความผิดที่เป็นความผิดมูลฐานนี้ก็คือ การกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ตนรู้หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดนั่นเอง

ส่วนมาตรา 25 A ตามกฎหมายฉบับนี้ก็เช่นกัน จะเห็นได้ว่า กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติพินยามตามมาตรา 2 เป็นข้อยกเว้นไว้ ซึ่งมาตรา 25 A อาจกล่าวได้ว่าเป็นความผิดมูลฐานความผิดหนึ่งตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งฐานความผิดที่เป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 25 A นี้ก็คือ การรายงานเกี่ยวกับธุรกรรมที่ต้องสงสัย แต่จะเห็นได้ว่า ตามมาตรานี้ต้องเป็นการรายงานธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด หรือได้ใช้ หรือมีไว้เพื่อใช้ในการลักลอบค้ายาเสพติดเท่านั้น ทั้งนี้ ตามมาตรานี้มิได้กำหนดถึงการเปิดเผยในเรื่องที่ตนรู้หรือมีเหตุสงสัยว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดทางอาญาตามกฎหมายคอมมอนลอว์ หรือความผิดตามกฎหมายนิติบัญญัติแต่อย่างใด

3.4 ประเทศไต้หวัน (สาธารณรัฐจีน)

ประเทศไต้หวันหรือสาธารณรัฐจีนเป็นประเทศที่เพิ่งฉลองสถาปนาเป็นรัฐครบ 60 ปี เมื่อ พ.ศ. 2514 และยึดเกาะไต้หวันเป็นที่ตั้งของรัฐบาลมาประมาณ 49 ปี ทั้งนี้เกิดจากในช่วงก่อนปี ค.ศ. 1949 ประเทศจีนเผชิญกับทุกภิกขภัย ขณะนั้นจีนกับญี่ปุ่นกำลังเป็นคู่สงครามยึดเยื้องกันมาหลายสิบปี ผลของสงครามทำให้บ้านแตกสาแหรกขาด เศรษฐกิจตกต่ำ เกิดภาวะเงินเฟ้อ ราษฎรอดอยาก บ้านเมืองแร้นแค้น กรรมกรโรงงานพลเมืองล้มประเทศ นอกจากนี้ ทางฝ่ายบริหารไม่สามารถแก้ไขวิกฤตการณ์เหล่านี้ได้

แล้วบรรดาข้าราชการน้อยใหญ่ได้อัศจรรย์บังหลวง กตซึ่งหมเหงราษฎร ขณะนั้นนายพลเจียงไคเช็คซึ่งได้บริหารประเทศอยู่ ก็ถูกเมมาเซตุงก่อสร้างชิงอำนาจในแผ่นดินใหญ่จนกลายเป็นสงครามกลางเมือง ผู้คนแบ่งแยกเป็นสองฝักสองฝ่าย ต่อมาเมมาเซตุงเป็นผู้ได้รับชัยชนะ นายพลเจียงไคเช็คจึงต้องถอยร่นออกจากแผ่นดินใหญ่ไปตั้งรกรากอยู่ที่เกาะไต้หวันในปี ค.ศ. 1949²¹ พร้อมกับสถาปนารัฐเป็นสาธารณรัฐจีนหรือจีนคณะชาติ ยึดเกาะไต้หวัน หรือเกาะฟอร์โมซาเป็นที่ตั้งรัฐบาล และถือว่ารัฐบาลจีนคณะชาติเป็นรัฐบาลที่ชอบด้วยกฎหมาย²² แต่นั้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน

ไต้หวันมีการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมากทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม กฎหมายโดยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้น ได้มีพระราชบัญญัติควบคุมการฟอกเงิน คือ MONEY LAUNDERING CONTROL Act 1996 ประกาศเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม 2539 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2540 ได้บัญญัติไว้รวม 15 มาตรา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมการฟอกเงินและควบคุมปราบปรามอาชญากรรมร้ายแรง และได้กำหนดหรือให้นิยามที่เกี่ยวกับการฟอกเงิน อาชญากรรมร้ายแรง ทริพย์สิน ฯลฯ พร้อมทั้งได้กำหนดโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญา ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานของการฟอกเงิน จะเน้นอาชญากรรมที่ร้ายแรง ซึ่งบัญญัติไว้ในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการฟอกเงิน ซึ่งบัญญัติว่า

มาตรา 3 “อาชญากรรมร้ายแรง” ที่อ้างถึงตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่

- (1) อาชญากรรมซึ่งโทษจำคุกอย่างต่ำเป็นเวลา 5 ปี หรือมากกว่า
- (2) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 201 I ของประมวลกฎหมายอาญา
- (3) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 240 III, 241 II, และ 243 I ของประมวลกฎหมายอาญา
- (4) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 296 I, 297 I, 298 II และ 300 I ของประมวลกฎหมายอาญา

²¹ ธานินทร์ กรัยวิเชียร, การใช้กฎหมายป้องกันคอมมิวนิสต์, พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2517), หน้า 105.

²² เรื่องเดียวกัน, หน้า 130.

- (5) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 340 และ 345 ของประมวลกฎหมายอาญา
- (6) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 23 II, IV & V และ 27 II ของมาตรการเพื่อป้องกันการค้าทางเพศกับเด็กและวัยรุ่น
- (7) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 8 I & II, 10 I & II และ 11 I & II ของกฎหมายการควบคุมอาวุธปืน, วัตถุระเบิด และอาวุธมีด
- (8) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 2 I & II และ 3 I & II ของกฎหมายเพื่อลงโทษการลักลอบสินค้านิยาม
- (9) อาชญากรรมที่ขัดต่อ มาตรา 155 I & II ตามที่กำหนดใน มาตรา 171 เช่นเดียวกับอาชญากรรมที่ขัดกับมาตรา 157-1 I ตามที่กำหนดในมาตรา 175 พระราชบัญญัติควบคุมการซื้อขายหลักทรัพย์
- (10) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 125 I ของกฎหมายธนาคาร
- (11) อาชญากรรมที่กำหนดในมาตรา 154 และ 155 ของกฎหมายล้มละลาย

การผลิต ขนส่ง และขาย ที่ผิดกฎหมายซึ่งยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ภายนอกดินแดนของสาธารณรัฐจีน ถือเป็น การประกอบอาชญากรรมที่ร้ายแรงตามที่กล่าวข้างต้น เว้นแต่การประกอบอาชญากรรมดังกล่าวจะไม่ถูกลงโทษตามกฎหมายของสถานที่ประกอบอาชญากรรมนั้น

การผลิต ขนส่ง และขาย ที่ผิดกฎหมายซึ่งยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ถือเป็น การประกอบอาชญากรรมที่ร้ายแรงตามที่กล่าวถึงไว้ในวรรค 1

จากการศึกษาความผิดมูลฐานของประเทศไต้หวันตามมาตรา 3 จะเห็นได้ว่า ประเทศไต้หวันได้กำหนดอาชญากรรมที่ร้ายแรงเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน โดยใน (1) ได้มุ่งถึงอาชญากรรมที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างต่ำเป็นเวลา 5 ปี หรือมากกว่า และเน้นอาชญากรรมที่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไต้หวัน โดยได้กำหนดไว้ใน (2)-(5) รวมทั้งกำหนดความผิดมูลฐานตามกฎหมายการควบคุมอาวุธปืน วัตถุระเบิด และอาวุธมีด อย่างไรก็ตาม ความผิดมูลฐานยังครอบคลุมถึงกฎหมายธนาคาร กฎหมายล้มละลาย และพระราชบัญญัติควบคุมการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งการผลิต ขนส่ง และขายที่ผิดกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาททั้งภายนอกดินแดนของสาธารณรัฐจีนและในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่

อย่างไรก็ตาม ความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศใดวันนั้นจะเน้นกำหนดความผิดมูลฐานแบบกว้าง ๆ ไม่เฉพาะเจาะจงเรื่องหนึ่งเรื่องใด โดยเฉพาะในเรื่องของยาเสพติดเหมือนกับที่ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนด จึงทำให้ความผิดมูลฐานของกฎหมายควบคุมการฟอกเงินของประเทศใดวันนั้นมีลักษณะครอบคลุมความผิดทุกประเภทที่มีอัตราโทษลงแก่ผู้กระทำความผิดโดยจำคุกขั้นต่ำตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป แต่ยังมีข้อสังเกตถึงวรรคท้ายของมาตรา 3 ที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มุ่งเน้นถึงการผลิต ขนส่ง และขายยาเสพติด หรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทในประเทศจีนแผ่นดินใหญ่ ก็ถือว่าเป็นการประกอบอาชญากรรมที่ร้ายแรงเช่นกัน ทั้งนี้ เพราะมีพื้นฐานทางประวัติศาสตร์นั่นเอง

3.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบความผิดมูลฐานของประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย ฮองกง และไต้หวัน

จากการศึกษากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของต่างประเทศ พอจะสรุปลักษณะของความผิดมูลฐานได้ ดังนี้

ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้ออกกฎหมายควบคุมการฟอกเงินที่ใช้บังคับในปัจจุบัน คือ Money Laundering Control Act 1986 (MLCA) ซึ่งได้บัญญัติไว้ใน 18 U.S.C. (18 United States Code) ซึ่งได้กำหนดห้ามการเกี่ยวข้องกับฟอกเงินในลักษณะกว้าง ๆ ของการโอนเงินที่ได้มาจากการประกอบอาชญากรรม โดยผู้กระทำนั้นต้องมีเจตนาที่จะสนับสนุนการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย (Specified Unlawful Activity) หรือรู้ว่าการโอนเงินนั้นได้กระทำไปโดยมีเจตนาที่จะปกปิดแหล่งที่มา หรือเจ้าของเงินหรือการควบคุมเงิน หรือหลบเลี่ยงรายการโอนเงิน กฎหมายดังกล่าวเน้นเจตนาของผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา 1956 (a)(1) จึงเห็นได้ว่า ผู้ที่จะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสหรัฐอเมริกา จะต้องมีการกระทำตามที่บัญญัติไว้ใน 18 U.S.C. มาตรา 1956 เช่น การกระทำการ โอนเงิน โดยรู้หรือเชื่อว่าเป็นเงินที่ได้มาจากการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมาย และการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายนี้ ถือได้ว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินของสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้บัญญัติไว้กว้าง ๆ และมีมาตรา 1956 (c)(7) ได้ให้คำจำกัดความไว้พร้อมทั้งระบุฐานความผิดต่าง ๆ ไว้ ซึ่งถือว่าเป็นความผิดมูลฐาน เช่น ความผิดตามมาตรา 152 เป็นความผิดเกี่ยวเนื่องกับการซ่อนเร้นทรัพย์สิน การอ้างสิทธิเรียกร้องและสาบานตัวที่เป็นเท็จ การให้สินบน, มาตรา 543 ความผิดเกี่ยวเนื่องกับการนำสินค้าหนีภาษีเข้าไปในสหรัฐอเมริกา, มาตรา 656 ความผิดเกี่ยวเนื่องกับการลักทรัพย์

ยกยอก การกระทำที่ผิดวัตถุประสงค์โดยพนักงานธนาคารหรือลูกจ้าง เป็นต้น และจากการศึกษาพบว่า สหรัฐอเมริกาได้กำหนดฐานความผิดที่เกี่ยวกับการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายไว้เป็นจำนวนมาก ประมาณ 130 ความผิดมูลฐาน โดยพิจารณาจากความผิดที่เงินเป็นปัจจัยสำคัญ คือ ความผิดทางเศรษฐกิจ และผลร้ายของความผิดดังกล่าวจะมีส่วนทำลายสังคม เศรษฐกิจ ตลอดจนมนุษยชน จึงอาจกล่าวได้ว่ากฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสหรัฐอเมริกามีความผิดมูลฐานมากกว่าประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ เนื่องมาจากความเป็นประเทศที่มีอิสระเสรีภาพทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่ผลักดันให้รัฐบาลต้องออกกฎหมายมาเพื่อครอบคลุมการกระทำผิดให้มากที่สุด เพื่อวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินให้มีประสิทธิภาพนั่นเอง

ประเทศออสเตรเลีย มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินอยู่ 4 ฉบับ คือ Customs Act 1901, Proceeds of Crime Act 1987, Cash Transaction Reports Act 1988 และ Telecommunications Act 1991 แต่กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟอกเงินมากที่สุด ได้แก่ Customs Act 1901 ที่กำหนดให้รัฐสามารถยึดทรัพย์สิน (รายได้) ที่ได้มาจากการซื้อขายยาเสพติด และให้ศาลมีอำนาจสั่งปรับผู้กระทำความผิดได้เป็นจำนวนที่สูงเท่ากับผลประโยชน์ที่ได้จากการซื้อขายยาเสพติด จากหลักกฎหมายดังกล่าวเป็นการออกกฎหมายมุ่งที่จะปราบปรามการค้ายาเสพติด ซึ่งผู้กระทำความผิดจะถูกยึดทรัพย์สินและถูกปรับเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดแม้จะไม่ใช่ความผิดมูลฐานโดยตรงของกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แต่อาจถือได้ว่าความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดตามกฎหมายฉบับนี้เป็นความผิดมูลฐานโดยอ้อม ทั้งนี้ เพราะกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้ลงโทษผู้กระทำความผิดฐานฟอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติด เพียงแต่ให้อำนาจรัฐยึดทรัพย์สินและให้อำนาจศาลสั่งปรับเท่านั้น และตาม Proceeds of Crime Act 1987 เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งศาลยุติธรรม ขอให้สถาบันการเงินส่งข้อมูลของผู้ที่หรือกำลังจะกระทำเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่เป็นข้อหาขั้นรุนแรง (Serious Offence) ซึ่งได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด การฉ้อโกงเป็นขบวนการ (Organized Fraud) การฟอกเงิน และการเลี้ยงภาษี หรือผู้ที่ได้รับหรือกำลังได้รับผลประโยชน์ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการกระทำความผิดดังกล่าว นอกจากนี้ ยังให้เจ้าหน้าที่ตำรวจขอหมายค้นจากศาลได้ หากเจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าผู้ใดมีทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด และให้อำนาจศาลลงโทษผู้กระทำการฟอกเงิน และผู้ที่พยายามช่วยเหลือ ยุยง จัดหา ยักยอกถ่ายเททรัพย์สิน ช่วยผู้กระทำความผิดให้พ้นจากการถูกลงโทษด้วย จะเห็นได้ว่า จากหลักกฎหมายดังกล่าวเน้นการให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐและศาลยุติธรรม

แต่กฎหมายฉบับนี้ก็ยังคงกำหนดบทลงโทษการฟอกเงิน การตรวจสอบความผิดที่เป็นข้อหาขั้นรุนแรง จึงถือได้ว่าความผิดข้อหาขั้นรุนแรงเป็นความผิดมูลฐาน ซึ่งได้แก่ ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติด การฉ้อโกงเป็นขบวนการ การฟอกเงิน และการเลียงภาษี ตามลักษณะของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน จากการศึกษาจึงพบว่า ความผิดมูลฐานตามกฎหมายฟอกเงินของออสเตรเลียไม่ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้โดยตรงและชัดเจน ซึ่งแตกต่างกับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้ชัดเจนและเป็นจำนวนมาก และการกำหนดความผิดมูลฐานของออสเตรเลียแตกต่างกับของฮ่องกง โดยฮ่องกงได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้กว้าง ๆ ว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดโดยไม่ได้กำหนดฐานความผิดทางอาญาไว้ และแตกต่างกับไต้หวัน ซึ่งไต้หวันได้กำหนดความผิดมูลฐานไว้แบบกว้าง ๆ แต่กำหนดอัตราโทษขั้นต่ำของฐานความผิดทางอาญาไว้ว่า ความผิดทุกประเภทที่มีอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป พร้อมกับได้ระบุความผิดฐานอื่นไว้ด้วย

ในส่วนของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของฮ่องกงนั้น ก่อนปี ค.ศ. 1989 ยังไม่มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือต่อต้านการฟอกเงิน จนกระทั่งเมื่อวันที่ 1 กันยายน 1989 ฮ่องกงได้ออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน เรียกว่ากฎหมายว่าด้วยการลักลอบค้ายาเสพติด ค.ศ. 1989 เพื่อให้อำนาจรัฐในการติดตามและริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด และเพื่อกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการสนับสนุนผู้อื่นในการปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการลักลอบค้ายาเสพติด หรือเป็นความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงิน จึงถือได้ว่า ความผิดเกี่ยวกับการลักลอบค้ายาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานของกฎหมายฟอกเงิน ซึ่งตามกฎหมายฉบับนี้ของฮ่องกงมีความผิดมูลฐานเพียงฐานเดียว แต่ก็เป็นการสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการลักลอบค้ายาเสพติดและวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ค.ศ. 1988 (Vienna Convention) ที่มีหลักการให้ประเทศสมาชิกออกกฎหมายต่อต้านการลักลอบค้ายาเสพติด โดยกำหนดให้การฟอกเงินที่ได้มาจากการค้ายาเสพติดมีความผิดทางอาญา นอกจากนี้ การออกกฎหมายของฮ่องกงฉบับนี้ ยังสอดคล้องกับ UN Model Law ที่กำหนดให้ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดเป็นความผิดมูลฐานที่กำหนดไว้ในกฎหมายฟอกเงิน และต่อมาฮ่องกงได้ออกกฎหมายซึ่งเรียกว่า กฎหมายว่าด้วยองค์กรอาชญากรรมและอาชญากรรมร้ายแรง ค.ศ. 1995 (Organization and Serious Crimes Ordinance 1995) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มอำนาจสืบสวนสอบสวนการกระทำความผิดอันเป็นองค์กรอาชญากรรมและความผิดอื่นที่ร้ายแรง ให้อำนาจริบทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา เพื่อกำหนดฐานความผิดเกี่ยวกับการกระทำการช่วยเหลือผู้อื่นใน

การปกปิดทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา ซึ่งก็คือ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญา โดยความผิดเกี่ยวกับการฟอกเงินมีบัญญัติไว้ในมาตรา 25 ได้กำหนดไว้ว่า การกระทำการเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินซึ่งตนรู้หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด ก็จะมีความผิดฐานฟอกเงิน มีโทษทั้งจำคุกและปรับ โดยการกระทำที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน หมายรวมถึง การรับหรือได้มาซึ่งทรัพย์สิน การปกปิดหรืออำพรางทรัพย์สิน โดยการซ่อนเร้น อำพรางลักษณะที่แท้จริง การจำหน่าย การยกย้ายหรือการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์ หรือสิทธิใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สิน รวมทั้งการจำหน่ายหรือแปรสภาพทรัพย์สิน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า กฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดความผิดมูลฐานของการฟอกเงินไว้กว้าง ๆ คือ ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด โดยไม่ได้ระบุความผิดฐานต่าง ๆ ที่ชัดเจน เพียงแต่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดก็มีความผิดฐานฟอกเงินแล้ว ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และไต้หวัน ทั้งนี้ เพราะฮ่องกงเป็นเกาะมีระบบการค้าเสรี จึงมีอาชญากรรมเกิดขึ้นจำนวนมาก การกำหนดความผิดมูลฐานจึงต้องกำหนดไว้ให้ครอบคลุมความผิดจำนวนมาก จึงต้องกำหนดความผิดมูลฐานว่าเป็นทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพครอบคลุมอาชญากรรมทุกประเภทนั่นเอง

ประเทศไต้หวัน (สาธารณรัฐจีน) ได้มีการออกกฎหมายควบคุมการฟอกเงินคือ MONEY LAUNDERING CONTROL ACT 1996 บังคับใช้เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2540 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะควบคุมการฟอกเงินและควบคุมปราบปรามอาชญากรรมร้ายแรง และกำหนดบทลงโทษแก่ผู้กระทำความผิดทั้งทางแพ่งและทางอาญาตามกฎหมายดังกล่าวในมาตรา 3 ได้บัญญัติความผิดที่เป็นอาชญากรรมร้ายแรง ซึ่งได้แก่อาชญากรรมซึ่งมีโทษจำคุกอย่างต่ำเป็นเวลา 5 ปี หรือมากกว่า อาชญากรรมที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาบางมาตรา อาชญากรรมที่กำหนดในกฎหมายมาตรการเพื่อป้องกันการค้าทางเพศกับเด็กและวัยรุ่นบางมาตรา อาชญากรรมตามกฎหมายควบคุมอาวุธปืน วัตถุระเบิดและอาวุธมีด อาชญากรรมตามกฎหมายเพื่อลงโทษการลักลอบหนีภาษีบางมาตรา อาชญากรรมที่ขัดต่อพระราชบัญญัติควบคุมการซื้อขายหลักทรัพย์ นอกจากนี้ ยังครอบคลุมถึงความผิดตามกฎหมายธนาคาร กฎหมายล้มละลาย รวมทั้งการผลิต ขนส่ง และขาย เกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท ความผิดเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของไต้หวัน จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ความผิดมูลฐานตามกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดความผิดมูลฐานแบบกว้าง ๆ ครอบคลุมความผิดทุกประเภท

ที่มีอัตราโทษจำคุกขั้นต่ำตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และความผิดฐานอื่น ๆ ตามกฎหมายฉบับต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เช่น ความผิดบางมาตราของประมวลกฎหมายอาญาได้หวั่นความผิดบางมาตราของกฎหมายเกี่ยวกับการลักลอบหนีภาษี เป็นต้น และยังรวมทั้งความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทอีกด้วย ดังนั้น ลักษณะของความผิดมูลฐานของกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินของไต้หวันจึงแตกต่างกับของสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และฮ่องกง ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้ ยังแตกต่างกับกฎหมายของไทยที่กำหนดความผิดมูลฐานไว้เฉพาะเจาะจงจำนวน 7 ความผิดมูลฐาน ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างของไต้หวัน ทั้งนี้ ก็เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลของประเทศไต้หวันกำหนดให้กฎหมายฟอกเงินนำไปใช้ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทอาชญากรรมที่อัตราโทษสูง เพราะอาชญากรรมดังกล่าวกระทบกระเทือนต่อสังคม เศรษฐกิจของประเทศ อีกประการหนึ่ง ไต้หวันมีลักษณะเป็นเกาะและมีอาชญากรรมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก การกำหนดความผิดมูลฐานจึงต้องกำหนดไว้แบบกว้าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมความผิดที่เกิดขึ้นเพื่อประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม แต่อย่างไรก็ตาม ความผิดมูลฐานของไต้หวันและของไทยมีที่เหมือนกัน คือ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งสอดคล้องกับอนุสัญญาสหประชาชาติ (Vienna Convention) และ UN Model Law